

Bohoslužby v Zábřeze 18.října 2015

Mk 10,35-45

Milé sestry, milí bratři, člověk si rád zajistí dobré bydlo. Věnuje tak hodně času tomu, aby našel cestu, jak tento cíl naplnit, hledá příležitosti, které by se daly využít. A pokud se nějaká objeví, musí hned jednat. Člověk k takovému hledání jistě potřebuje i určitou dávku sebevědomí, určitou pohotovost, aby se mohl prosadit. Ono, když je člověk stojí až jako poslední v řadě, tak většinou už ty lepší věci získá někdo jiný. Proto je potřebné jednat rychle, pokud možno ještě rychleji než někdo další.

Dva z Ježíšových učedníků, Jakub a Jan to viděli to podobně. Mohli by určitě jít příkladem. Z Ježíšových slov a činů posledních dní se jeví, že nastane nějaký výrazný zlom v jeho působení. Mluvil o tom, jak mnoho získají ti, co mu dali opravdu vše, co opustili svůj život a vydali se za ním. A také už se zdá, že je na spadnutí příchod Božího království. Ježíš mluví sice o utrpení, ale také o vzkříšení. Jakoby před nimi byl nějaký rozhodující střet v Jeruzalémě, kdy dojde k nastolení Ježíšova království. Je tedy prozíravé zajistit si v tom království nějaké dobré místo. A je potřebné být rychlejší než ostatní, zejména než Petr. A tak prosí, aby jim bylo splněno, po čem touží. Jdou na to chytře. Neřeknou rovnou, oč se jedná, ale snaží se nejprve zajistit si, aby jim Ježíš vyhověl. Je to opravdu dobrý tah, protože tím Ježíše postaví do situace, kdy se může jen těžko postavit odmítavě. Přece je má rád, přece ocenil jejich nasazení, jejich věrnost. Tím pádem je nemůže odmítnout. V předchozím textu řekl, že ten, kdo opustí vše pro něj, tak toho mnohem víc získá. Jistě si tedy pamatuje, že stačilo jeho slovo, dokonce v čase, kdy ještě nebyl tak populární a nevědělo se, co z něj jednou bude, a oni zanechali na lodi i svého otce a šli. Byly mu již od počátku oporou. Sám tak jistě cítí, že by nebylo dobré, aby je odmítl.

Ježíš se hned ptá, co jim tedy leží na srdci. Vysloveně neřekne, že jim vyhoví, ale svým způsobem by se okamžitá otázka mohla za určitý příslib považovat. Proč by se na to jinak ptal, kdyby jim vyhovět nechtěl? A tak se zdá, že jejich prosba má velikou šanci být vyslyšena. To člověka vždycky nesmírně povzbudí. Je to na dobré cestě a tak může jít zase o krok dál s důvěrou, že i tento krok bude úspěšný. Jakub se svým bratrem Janem tedy vyslovují své přání. Chtějí být Ježíšovi po levici a pravici v jeho slávě. Dalo by se to pojmout jako velice zbožné přání, výraz touhy být Ježíšovi co nejbliž. To samo o sobě nemusí být zase tak špatné. Vždyť být s Ježíšem je dobrá touha. Jenže zde mluví o jeho slávě. Dalo by se to chápat jako čas jeho vlády, kdy bude oslavován. A v tu chvíli mu chtějí být po pravici a levici. Jsou to čestná místa. Nedá se říct, že by z nich učedníkům zrovna plynuly veliké příjmy a zajištění pozemských

statků. Ono vlastně stačí jen ten pocit spoluslávy, pocit důležitosti významnosti. Ať to každý vidí, že právě tito dva jsou pro Ježíše nejdůležitější. Být oslavován, vážen, být u zdroje moci, to je veliké lákadlo. Však také se za to na ně ostatní učedníci zlobí. Možná tomu ani moc nerozumějí. Co ty dva vedlo zrovna k takové prosbě, takové tužbě? Vždyť se to moc neslučuje s tím, jak je Ježíš vede. Myslí jen sami na sebe, což je přeci Ježíš neučil. Mají právo být rozmrzelí, hněvat se. Vždyť ti dva se chovají, jakoby ani Ježíše moc nepochopili.

Ježíš slyší, co říkají Jakub s Janem i to, jak reagují ostatní. Nechce Jana s Jakubem hájit, na druhou stranu ukazuje ostatním, že tito dva jednají úplně stejně jako vládcové a mocní a ti, kteří chtějí být velicí v tomto světě. Není to nic výjimečného, je to zkrátka běžná lidská touha. Rozdíl je v tom, že podle této touhy se nemají řídit učedníci. Ono to kolikrát svádí k myšlence, že Ježíš přichází ustavit pozemské království se všemi jeho provozními pravidly. Tedy i s tím, že se v něm dělí moc, ti schopnější jdou žebříčkem nahoru a naopak. A skutečně i učedníci budou tvořit na zemi jakýsi spolek, takové Boží království uprostřed tohoto světa. Ale mají v něm platit zcela jiná pravidla. Tím se bude lišit království, kde na trůnu sedí Ježíš. Velikost se projeví ve službě. Kdo chce něco znamenat, ať slouží všem, ať otročí. Je to změna pohledu na druhé, docela zásadní změna. Běžně jsou ti druzí viděni jako ti, kdo tu jsou kvůli nám. Ale Ježíš říká, že my jsme tu kvůli nim. A on sám je toho příkladem. Svým životem dosvědčujeme Ježíše, který si nepřišel nechat sloužit, ale přišel dát svůj život jako výkupné. To znamená, že jeho cesta je cestou sebeodevzdání cesta oběti. Toto má být pak vidět i na našich životech.

Když ti dva kluci Zebedeovi chtěli významná místa u Ježíše, namítl jim, že vlastně nevědí, o čem mluví, co žádají. Ono nejde jen o pocty. Ano, svým pohledem viděli, že toho učinili docela dost. Opustili vše, šli za ním, jsou s ním stále. Jenže být s Ježíšem, být mu opravdu blízko, to si žádá mnohem víc. Chtějí podíl na jeho slávě a tak je na místě otázka, jak je to s podílem na jeho utrpení? Ježíš mluví o křtu a pití z kalicha. Křtem začíná nový život, je znamením vstupu člověka do Boží smlouvy, je vyznáním, že se připojuje k jeho dílu. Jsou připraveni jít stejnou cestou? Nejen sledovat Ježíše, nejen být s ním, když učí, ale opravdu nechat vše ve svém životě na Bohu, přijmout za jediné pravidlo jednání jeho vůli? Je to křest, kterým se zřikají sami sebe, který nejen čistí, tak jako křest Janův, ale skutečně hubí toho starého člověka a dává se zrodit novému, jak o tom mluví později apoštol Pavel. Být křtěni stejným křtem znamená tedy umřít spolu s Kristem, aby tak spolu s ním byli vzkříšeni. Je to cesta, která se jim zdá přijatelná. A skutečně se po ní vydají, stejně jako mnozí další, kteří se nechávají pokřtít a berou na sebe Ježíšovo jméno. V tu chvíli to těm učedníkům nedochází, protože jim chybí zkušenost Ježíšova kříže a následně prázdného hrobu. Ostatně právě na kříži se ukáže, že místa po Ježíšově levici i pravici patří někomu jinému. Jan s Jakubem tam v tu chvíli nejsou spolu s ním. Takže být s ním není jednoduché a z lidských sil je to i nedosažitelné. Tato místa jsou dána těm, kdo spolu s Ježíšem procházejí jeho cestu kříže, sami sobě umírají a svůj život spojují s nadějí jeho vzkříšení. Stejným směrem ukazuje i kalich, který má Ježíš pít. V modlitbě v Getsemanské zahradě označuje Ježíš tímto kalichem právě své utrpení, kterého ho čeká. I zde učedníci souhlasí a skutečně také oni později půjdou cestou utrpení. Jejich touha se svým způsobem naplní, spolu s Ježíšem ponesou jeho kříž dříve než vejdou do jeho slávy.

Člověka napadají různé myšlenky, různě přemýšlí o své cestě následování, o své víře. A často myslí právě na sebe, co se mnou bude? Jaká bude má další cesta? Mám se jí bát? Nebo mohu hledět s důvěrou. Text, který jsme četli je z okamžiku, kdy Ježíš jde do Jeruzaléma a mluví tak o svém utrpení a smrti. Pro učedníky to nejsou lehká slova. Nemají k dispozici svědectví toho, jak vše dopadne. Chvilé Ježíšova zápasu tak sledují s opravdovou nejistotou a možná i strachem. V tomto světle můžeme prosbu Jana a Jakuba Zebedeovců vidět i jinak než jen snahu po budování kariéry, snahu po vnášení světských manýrů do Božího království. Za touto prosbou může být docela dobře strach ze dnů budoucích a tak ujištění, že získají místa po Ježíšově pravici i levici v jeho slávě mohou být slovy naděje. Pokud je uděluje, pak jsou na cestě ke slávě. Pak mohou vědět, že je možná čeká boj, ale bude to boj vítězný. To člověku bezesporu dává sílu právě v takovýchto chvílích tísně. Nejistota, která vychází z možnosti, že všechno skončí a v jejich životech zavládne chaos, se upíná k tomu, že Ježíš dává záruku, že vše nemíří k chaosu, ale k řádu. Věci budou mít svůj řád, své místo, tak jako to místo budou mít učedníci v přicházejícím království. Z tohoto pohledu může být Ježíšova reakce velmi zajímavá. Není to odpověď na touhu po kariéře, ale na nejistotu toho, co bude dál. Jak se věci odvinou? Co přijde, čím bude naplněn lidský život? Dost možná nás také tyto otázky trápí, tíží nás víc než touha po církevní či jiné kariéře. A kupodivu člověk pak zjistí, že ono se to spolu začíná prolínat. Touha po dosažení co nejlepšího místa na slunci a zároveň strach z prázdnoty, nejistota příštích dnů, to spolu kráčí ruku v ruce. Tím, že má člověk obavy z toho, co v životě bude konat, tak se snaží sám dosáhnout co nejvýš, zajistit se co nejlépe. Skoro bych až řekl, že je to tak prostě přirozené. A do této přirozenosti vnáší Ježíš nový pohled na celou situaci. Netvrdí, že všechno bude zcela v pohodě bez problémů, že cesta života bude lehká. Ale pokud se k tomuto životu dokážeme přiznat, přijmout jej, pak se také cosi může změnit. Ježíš odvádí naši pozornost od nejistoty našeho života k jistotě toho, co můžeme nacházet v jeho životě, v jeho následování. Vždyť je to právě služba druhým, služba pro záchranu světa od moci hříchu, co může naplnit náš život, dát mu smysl. Je to pro nás zpráva velice osvobozující. Vzdor těžkostem, vzdor možnému utrpení je právě toto cesta našeho života. Nemusíme hledat jistotu v dosažení vysokých cílů, můžeme ji hledat a hlavně nacházet, když se naším jediným cílem stane služba Bohu a evangeliu. Pak i poznáme, že tou největší potěchou není, když jsme po Ježíšově levici či pravici, ale když je on uprostřed nás.

Pane Ježíši, vzhlížíme k tobě jako svému Pánu. Vzhlížíme s nadějí i obavami, ale také s důvěrou. Dej nám, prosíme, ať se spolu s tebou radujeme u tvého stolu ve tvém království, ať tato radost je nám posilou pro náš každodenní zápas.

Amen.

Neděle 18.října 2015

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Úterý, 01 Březen 2016 10:50 -
